

Badania denarów subaeratów przy użyciu radiografii cyfrowej

Jan Bulas^{1*}, Anna Mikołajska^{2,3}, Magdalena Okońska-Bulas⁴, Michał Płotek²

1) Badacz niezależny, Fi Projekt Jan Bulas

2) Wydział Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki, Akademia Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie

3) Wydział Odlewnictwa, Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica, Kraków

4) Instytut Archeologii, Uniwersytet Jagielloński

*bulas.jan@gmail.com

Celem posteru jest prezentacja eksperymentalnej metody pozwalającej na wykrycie niepełnowartościowych, importowanych monet rzymskich - denarów subaeratów, z wykorzystaniem radiografii cyfrowej.

W przeciwieństwie do pełnowartościowych denarów, wykonanych w całości ze srebra, subaeraty posiadają brązowy lub miedziany rdzeń, pokryty warstwą srebra. Monety te, będące fałszerstwami pełnowartościowych numizmatów, stanowią istotną – z punktu widzenia badań nad relacjami plemion barbarzyńskich z Imperium Rzymskim - tematykę badawczą. Poster prezentuje wyniki i wnioski wynikające z zastosowania radiografii cyfrowej jako nieinwazyjnej i szybkiej metody pozwalającej na rozpoznanie tego typu monet w przypadku, kiedy ich powierzchnia jest nieuszkodzona.

Radiografię cyfrową wykonano w Zakładzie Chemii i Fizyki Konserwatorskiej Wydziału Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki, przy użyciu przenośnego aparatu RTG Ultra 100 HF wraz z systemem pośredniego ucyfrowienia Carestream Vita LE. Analizę przeprowadzono na egzemplarzach monet rzymskich odkrytych na wybranych osadach kultury przeworskiej z Małopolski.